

Uppföljning av verksamheten vid Väderkvarnens vård- och omsorgsboende

Bakgrund

Norrmalms stadsdelsförvaltning arbetar med avtalsuppföljning i syfte att kontinuerligt och långsiktigt säkra kvaliteten inom äldreomsorgen så att den äldre upplever trygghet med de insatser som ges. För att säkra kvaliteten på samtliga vård- och omsorgsboenden inom stadsdelsnämndens ansvar följer förvaltningen upp egen regi på samma sätt som de verksamheter som drivs på entreprenad, dvs. med kvalitetsuppföljning, avvikelserapportering samt annonserade och oannonserade besök.

Vid verksamhetsuppföljningen tillämpas aktuell lagstiftning: socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, äldreförvaltningens stadsgemensamma mall för uppföljning av avtal samt vid entreprenaduppföljning avtalet med dess mervärden.

Förra årets verksamhetsuppföljning visade vissa brister inom områdena aktiviteter och den sociala dokumentationen. För hälso- och sjukvården fann förvaltningen brister inom områdena för dokumentation, hygienrutiner, inkontinensutredningar och läkemedelshantering. Resultatet av verksamhetsuppföljningen rapporterades till stadsdelsnämnden i november 2012 och förvaltningens bedömning var att de äldre på Väderkvarnen erbjuds vård och omsorg av god kvalitet men att verksamheten fortsatt ska arbeta med kvalitetsutveckling inom de påtalade områdena.

Genomförande

Uppföljningsbesöken på Väderkvarnens vård- och omsorgsboende genomfördes vid två tillfällen, den 25 och 26 november 2013, av avdelningschef, verksamhetscontroller, utvecklingssekreterare och biståndshandläggare. Uppföljningen av hälso- och sjukvården genomfördes av medicinskt ansvarig sjuk-sköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR). Uppföljningsbesöket var förannmält och informationsbrev hade

skickats till ledningen för Väderkvarnens vård- och omsorgsboende.

Uppföljningsarbetet sker både på individ- och verksamhetsnivå. Vid sidan av sin uppföljande funktion fungerar stadsdelsförvaltningen även som samarbetspartner i samband med kvalitetsutveckling inom verksamheterna.

Förvaltningen har intervjuat enhetschef, biträdande enhetschefer, omsorgspersonal, sjuksköterskor, sjukgymnaster och arbetsterapeuter. Vid uppföljningen granskades styrdokument och skriftliga rutiner.

Metod för individuppföljningarna är observation, hembesök, intervjuer med de äldre och omsorgspersonalen, granskning av dokumentation samt telefonintervjuer med ett urval av närstående/gode män.

Väderkvarnens vård och omsorgsboende

Väderkvarnens vård- och omsorgsboende drivs i Norrmalms stadsdelsnämnds regi. I verksamheten inryms tio gruppboenden med heldygnsomsorg för äldre med somatisk-, äldrepsykiatrisk- och demensinriktning. Därutöver finns en social dagverksamhet med äldrepsykiatrisk inriktning och korttidsboende. Det finns också en gemensam träffpunkt som erbjuder de äldre som bor på Väderkvarnen möjligheter till social samvaro och där de kan delta i olika aktiviteter. Inom byggnaden finns också ett bibliotek, fotvård och frisör.

Lednings- och ansvarsfrågor

Ett gott samarbete mellan ledningen för Väderkvarnens vård- och omsorgsboende och äldreomsorgsavdelningen är en viktig förutsättning för hur verksamheten lyckas med sitt uppdrag att erbjuda vård och omsorg med god kvalitet.

Ledningen för Väderkvarnen uppger att det chefsstödd de får inom olika områden från äldreomsorgsavdelningen och de administrativa avdelningarna på förvaltningen fungerar mycket bra.

Vid sidan av den årliga verksamhetsuppföljningen följs Väderkvarnen också upp i stadens integrerade ledningssystem genom kontinuerlig dialog och internkontroll i samband med uppföljning av mål och åtaganden. Förutom regelbundna möten hålls löpande kontakter via telefon och e-post.

Staden ansvarar för att verksamheten har en godtagbar säkerhetsnivå beträffande brandlarm. På Väderkvarnens vård- och omsorgsboende ansvarar enhetschefen för det systematiska brandskyddet. Rutinerna för brandlarm har uppdaterats och finns i pärmar på gruppboendena och fyra medarbetare har utsetts till brandskyddsansvariga. En brandövning och sex utbildningstillfällen enligt checklistorna har genomförts under 2013. Checklistorna går också igenom med samtliga nyanställda.

Stadsdelsnämnden har det övergripande ansvaret för systemet med trygghetslarm på boendet och verksamheten ska enligt överenskomna rutiner omgående meddela beställaren om larmet inte fungerar som det ska. Rutiner finns men behöver uppdateras. Under maj månad gjordes en översyn av samtliga larm. Larmen besvaras utan dröjsmål.

Verksamheten ansvarar för att offentlighets- och sekretesslagen följs. Information om offentlighets- och sekretesslagen ges i samband med nyanställning och därefter återkommande på arbetsplatsträffar och avdelningsmöten. Personalen får både muntlig och skriftlig information och förbinder sig därefter skriftligt att följa gällande bestämmelser.

Anställd personal omfattas av den meddelarfrihet som råder för offentligt anställda. Information om meddelarfrihet ges i samband med introduktion av nyanställda och på arbetsplatsträffarna.

Ledningen har ansvar för att systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs. Arbetsmiljöfrågor är en stående punkt på arbetsplatsträffar och även på arbetsmöten så att de förankras i det dagliga arbetet. Arbetsmiljöfrågor tas också upp vid medarbetarsamtal och i medarbetarenkäten. Samarbetet med de fackliga organisationerna fungerar bra.

Resultatet av medarbetarenkäten liksom resultatet av brukarundersökningarna följs upp på arbetsplatsträffar och avdelningsmöten. Ledningen har presenterat resultatet från medarbetarenkäten 2013 och tagit fram utvecklingsområden för verksamhetsåret 2014. Studiebesök på andra vård- och omsorgsboenden är planerade i syftet att lära av andras goda exempel.

Norrmalms stadsdelsförvaltning
Äldreomsorgsavdelningen

Tulegatan 13
Box 31 28, 103 62 Stockholm
Telefon 08 508 09 527
Växel 08 508 09 000
Fax 08 508 09 099
katarina.sofie.jonsson@stockholm.se
stockholm.se

Ekonomi och administration

Stadsdelsförvaltningen följer upp verksamhetens ekonomi fortlöpande under året genom månadsvisa budgetmöten, tertialrapporter och verksamhetsberättelse med bokslut.

Fakturahanteringen fungerar bra. Verksamheten har rutiner för reglering av ersättning gentemot beställaren samt för avrapportering av förändrat omsorgsbehov. Rapportering av avvikelser görs dels genom faktureringen och dels i Paraplysystemet.

Social omsorg

Ledning och organisation

Väderkvarnens vård- och omsorgsboende har under 2013 genomfört förändrings- och utvecklingsarbete. Ny ledning har successivt tillsatts mellan april och oktober. Särskilda satsningar har gjorts inom hälso- och sjukvård och social dokumentation.

Ledningen består av enhetschef och tre biträdande enhetschefer. I ledningen ingår också en administrativ assistent som ansvarar för den löpande administrationen och en bemanningsassistent som huvudsakligen ansvarar för den dagliga bemanningen på boendet. För att stödja omsorgspersonalen och stärka det systematiska kvalitetsarbetet har en gruppleddare utsetts för respektive boendeinriktning.

Personal

Väderkvarnens vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg ska vara bemannat dygnet runt årets alla dagar med sådan personalstyrka att den äldre alltid får sitt behov av vård och omsorg tillgodosett. Bemanningen på Väderkvarnen bedöms som tillräcklig för att alltid tillgodose de äldres behov av vård och omsorg och ligger i nivå med Norrmalms övriga vård- och omsorgsboenden.

På gruppboendena med somatisk inriktning med 18-20 äldre finns fem till sex omsorgspersonal dagtid och tre kvällstid. Gruppboendena med demensinriktning finns fem till sex omsorgspersonal dagtid och fyra personal kvällstid som ansvarar för 18 äldre. På profilboendena psykiatri finns fyra personal dag- och kvällstid som ansvarar för 18 äldre.

Natttid ansvarar två omsorgspersonal för 38 äldre på gruppboendena med somatisk inriktning. Ytterligare en omsorgspersonal finns tillgänglig på servicehuset som samverkar med vård- och omsorgsboendet. På gruppboendena med inriktning demens och äldrepsykiatri ansvarar fyra omsorgspersonal för 54 personer på natten.

Alla boenden i stadens valfrihetssystem, oavsett regiform, har möjlighet att ta del av centrala medel för att öka bemanningen på boendeinriktningen demens. Väderkvarnen använder de extra medlen till att stärka bemanningen på kvällar. Andelen utökad personal som finansieras med centrala medel ingår inte i uppgiften om personaltätheten.

Omsorgspersonalen erbjuds kontinuerligt kompetensutveckling och för verksamhetens medarbetare finns både en individuell och generell kompetensutvecklingsplan. Nyanställda medarbetare genomgår ett introduktionsprogram med tillhörande checklista. Minst 90 procent av medarbetarna har adekvat utbildning. Med adekvat utbildning avses vårdbiträdes-, mentalskötar- eller undersköterskeutbildning. Utbildningar för behörighet till undersköterska pågår kontinuerligt. Samtliga medarbetare behärskar svenska i tal och utbildningar erbjuds alla som inte fullt ut behärskar svenska i skrift. Ett omfattande utbildningsprogram för all omsorgspersonal i social dokumentation startar i januari 2014.

Ledningssystem

Väderkvarnen använder förvaltningens övergripande ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9. Under 2014 kommer ett lokalt ledningssystem att upprättas för systematiskt kvalitetsarbete som ska anpassas efter verksamheten och vara vägledande i det dagliga arbetet.

Allvarligt missförhållande enligt 14 kap. 2 § SoL

Väderkvarnen följer förvaltningens rutin, liksom alla verksamheter i egen regi, enligt de bestämmelser som gäller för rapportering och utredning enligt lex Sarah. Stadsdelsnämnden får omedelbart kännedom om ett allvarligt missförhållande rapporterats. Inga allvarliga missförhållanden har inträffat under 2013.

Klagomål och synpunkter

De äldre och deras anhöriga får information om rutinerna för klagomål och synpunkter i samband med inflyttning och vid upprättandet av genomförandeplanen. Information om klagomål och synpunkter finns också synligt på varje våningsplan. Inkomna klagomål och synpunkter åtgärdas. Alla klagomål och synpunkter sammanställs sedan och behandlas i kvalitetsrådet för att användas i det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

Social dokumentation

Förvaltningens granskning av den sociala dokumentationen omfattar de äldres genomförandeplaner och den fortlöpande sociala journalföringen och förvaring av personakter.

Totalt har 38 procent av den sociala dokumentationen granskats. Alla äldre har en genomförandeplan som är individuellt utformad men flertalet har inte följts upp enligt angivet datum. Datum för uppföljning saknades i 35 procent av de granskade genomförandeplanerna. En övervägande del saknar också underskrift av den enskilde eller legal företrädare och hälften saknade uppgift om vem som är kontaktperson.

Av de granskade akterna innehåller 77 procent löpande social dokumentation. Dokumentationen förs sporadiskt och olämpliga formuleringar förekommer.

Dokumentationen ska förvaras i låsta brandsäkra skåp i låsta rum men vid uppföljningen förekom att skåpet för akter var öppet med nyckeln i.

Omsorgens innehåll

Verksamheten utformas utifrån stadens gemensamma värdegrund så att den präglas av individens självbestämmande, individualisering och valfrihet. Väderkvarnen deltar i stadens arbete med införande av värdighetsgarantier. Fyra planeringsdagar har ägnats åt fördjupning i värdegrundsarbetet. Fem värdegrundsledare kommer att utbildas och delta i planeringen och införandet av värdighetsgarantierna. Verksamheten arbetar utifrån de fyra egna värdeorden som genomsyrar verksamheten (fånga dagen, arbetsglädje, delaktighet och trygghet).

Välkomstprocessen är ett prioriterat område och har utformats med syfte att få ökad information om den enskildes förväntningar, behov och önskemål. I samband med inflyttning tilldelas den äldre också en kontaktperson för att säkra kontinuitet och trygghet i omsorgsarbetet. Det är alltid möjligt att byta kontaktperson om så önskas.

Vid uppföljningen observerades trivsel och gemenskap gruppboendena. Fler äldre än vid tidigare uppföljningar vistades i de gemensamma utrymmena tillsammans med personalen.

Nytt är att de äldre börjat med att bjuda in varandra till sina lägenheter på kaffe där också anhöriga är välkomna. Omsorgspersonalen har bakat kaffebröd innan och varit de äldre behjälpliga i val av klädsel.

På Väderkvarnen uppger de flesta äldre att de har inflytande över sin vardag och kan påverka både innehåll och tidpunkter för sina insatser. I stadens brukarundersökning 2013 för Väderkvarnen svarade 88 procent att personalen frågar hur de vill ha sin hjälp utförd. Det är högre resultat än stadens 75 procent och 2012 års resultat för Väderkvarnen som var 61 procent.

Individuppföljningarna visar också att majoriteten av de tillfrågade tycker att de kan påverka hur insatserna utförs.

Väderkvarnen har under hösten 2013 påbörjat ett projekt för att utveckla de vardagsnära aktiviteterna så att alla äldre dagligen ska erbjudas aktiviteter utifrån önskemål och behov. Aktivitetsombud finns på samtliga boendeinriktningar. Tillsammans med frivilligorganisationer och svenska kyrkan erbjuds olika aktiviteter som sångstunder, inom- och utomhuspromenader och andakter. Väderkvarnen deltar också i projektet Ungdomsbesök i vården, då ungdomar besöker vård- och omsorgsboenden under helger.

Vid intervjuerna framkom att flera äldre inte var helt nöjda med möjligheten till utevistelse och att de saknade grupp gymnastiken som har upphört.

Kost och måltidssituation

Väderkvarnens matleverantör är Sodexo. Maten levereras kyld och värms sedan på respektive boendeenhet. Omsorgspersonalen lagar själva tillbehören, t.ex. kokar potatis och gör egen sallad. Extra kryddor finns för att förstärka dofter och smak. Flera olika drycker finns att välja mellan. Måltiderna serveras i de gemensamma matsalarna på våningsplanen men de äldre väljer själva om de vill äta gemensamt eller i sin egen lägenhet.

Måltiderna anpassas i så stor utsträckning som möjligt efter de äldres önskemål och vanor. Menyer finns synliga och det finns tre alternativ att välja mellan, varav ett är vegetariskt. Helger och andra speciella tillfällen uppmärksammas med extra festlig dukning. De äldre väljer själva välja dryck till maten.

Vid samtalen med de äldre framkommer att de flesta tycker att måltiden är en trevlig stund på dagen, däremot är alla intervjuade inte nöjda med den mat som serveras.

Stadens brukarundersökningar för 2013 visar att 80 procent tycker att måltiden är en trevlig stund på dagen, vilket är en avse-

värd ökning i jämförelse med 2012 då 66 procent av de äldre på Väderkvarnen uppgav att måltiden är en trevlig stund på dagen.

Boendemiljö

Lägenheterna har toalett, dusch och kokmöjligheter. Gemensamhetsutrymmen med balkong finns på alla våningsplan. Vid uppföljningstillfällena pågick en ombyggnation och upprustning av lokalerna på Väderkvarnen. Samtliga gruppboenden har en kombinerad anslags- och aktivitetstavla, på ett par av dem behöver tavlorna struktureras så att informationen blir lättläst för de äldre. Namnen på omsorgspersonalen som arbetar dag och kväll fanns angivet på samtliga gruppboenden.

Vid tillfället för uppföljningen uppehöll sig flera av de äldre i de gemensamma köken. Någon väntade på kaffe medan andra såg på TV. Det var rent och fräscht överallt. I resultatet från individuppföljningarna beskrivs matsalen i ett av gruppboendena som mycket trevligt inrett med röda dukar och fulla kakfat och flera äldre satt och drack kaffe tillsammans med personalen.

Väderkvarnen har mycket höga värden i brukarundersökningsresultaten från 2013 på frågeområdena för trivsel i de gemensamma utrymmena. På frågan om det är lätt att röra sig och ta sig fram i de gemensamma utrymmena svarar 100 procent ja vilket kan jämföras med stadens totala värde som är 87 procent. 98 procent anser att möblerna är ändamålsenliga och att utrymmena är rena och fräscha jämfört med stadens värden på 85 respektive 89 procent.

Hälso- och sjukvård

Stadsdelsförvaltningen har granskat att verksamheten följer hälso- och sjukvårdslagstiftningen och Socialstyrelsens rekommendationer och kvalitetskrav samt Stockholms stads riktlinjer för hälso- och sjukvård. Kommunens ansvar omfattar sjukvård upp till och med sjuksköterske-, sjukgymnast- och arbetsterapeutnivå.

Ledning och organisation

Det finns en verksamhetschef enligt 29 § hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Medicinskt ansvarig sjuksköterska enligt 24 § HSL är förvaltningens MAS. Förvaltningen har också en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR).

Landstinget ansvarar för att verksamheten har en namngiven läkare för vård- och omsorgsboenden. Läkarservice för Väderkvar-

nens vård- och omsorgsboende utförs av Curera AB som också ansvarar för läkare på jourtid. En lokal samverkansöverenskommelse finns mellan Väderkvarnen och Curera AB som revideras årligen i samarbete med verksamhetschefen och förvaltningens MAS/MAR.

Ledningssystem, riktlinjer och rutiner

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 finns övergripande på förvaltningen men kommer att anpassas lokalt under 2014. Patientsäkerhetsberättelse för 2012 bifogades förvaltningens verksamhetsberättelse 2012.

En stor del av de lokala rutinerna för hälso- och sjukvård behöver revideras.

Omvårdnadsansvar och sjuksköterskebemannning

Samtliga äldre på vård- och omsorgsboendet har en omvårdnadsansvarig sjuksköterska. Verksamheten bemannas med totalt 8,26 sjukskötersketjänster. Dagsjuksköterskorna delar omvårdnadsansvaret och har ansvar för samordning av kvalitetsregistren. Totalt arbetar 6,25 sjuksköterskor dag, kväll och helg varav 4,75 tjänster är omvårdnadsansvariga. Varje sjuksköterska ansvarar i snitt för 18 till 20 äldre, högsta rekommenderade antal enligt kvalitetsinstrumentet Qusta är 20. Natttid bemannas Väderkvarnen med 2,01 sjukskötersketjänster.

Väderkvarnen har sedan maj 2013 haft vakanta sjukskötersketjänster som har bemannats med hjälp av timanställda och bemanningsföretag. Sedan september har två ordinarie sjukskötersketjänster tillsatts och rekrytering av gruppchef för hälso- och sjukvården pågår. Sedan september 2013 finns också en vikarierande samordnare som arbetar deltid. Vakanserna har inneburit vissa brister i kontinuiteten.

Vid uppföljningstillfället gjordes bedömningen att sjuksköterskornas schemaläggning dagtid innebar hög arbetsbelastning, bland annat beroende på att sjuksköterskorna vid sidan av ansvar för sina boendeinriktningar också ansvarade för växelvårdsplatserna. Därutöver skulle de under vissa arbetspass avlasta servicehuset som innebar att kontinuiteten blev lidande. Förvaltningen konstaterade vid uppföljningen att åtgärder behöver vidtas för att garantera en hög patientsäkerhet.

Ledningen har vidtagit åtgärder sedan uppföljningen och gör nu en översyn av dagsjuksköterskornas scheman och kommer inom kort att presentera ett nytt schemaförslag som tillsammans med

de nyrekryteringar som gjorts ska minska arbetsbelastningen och förbättra kontinuiteten för de äldre på Väderkvarnens grupp- och profilboenden.

Arbetsterapeut och sjukgymnast

Väderkvarnen har en arbetsterapeut (0,75 tjänst) och två sjukgymnaster (1,3 tjänst). De ansvarar utifrån sina respektive områden för att bedöma de äldres behov av insatser och hjälpmedel. I arbetsterapeutens och sjukgymnasternas ansvarsområde ingår de korttidsplatser som finns inom boendet.

Läkemedelshantering

De flesta boenden har läkemedel som har doserats på apoteket i så kallad APO – dos. Det finns också ett akut- och buffertförråd som finansieras av landstinget och hanteras av sjuksköterskorna på boendet. Läkemedel i buffertförrådet används vid tillfälliga och akuta medicineringsfall.

Kvalitetsgranskning av läkemedelshantering

En extern granskning av läkemedelshantering utförs årligen av en farmaceut från Apoteket Farmaci AB. Ansvarsfördelningen för läkemedelsförråden har justerats efter 2013 års granskning.

Läkemedelsgenomgång

En överenskommelse med läkarorganisationen och stadsdelsförvaltningens MAS har utarbetats för läkemedelsgenomgångar utifrån Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer för äldres läkemedelsbehandling. Genomgången görs i samverkan med den äldre, ansvarig läkare, sjuksköterska och kontaktperson minst en gång per år. Den 1 oktober hade 66 procent av de äldre dokumenterade läkemedelsgenomgångar, vilket är en minskning sedan föregående år då 78 procent hade dokumenterade läkemedelsgenomgångar.

Delegering

Det finns lokala rutiner för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter. Omsorgspersonalen får delegering när de har god kännedom om den äldre, rutinerna för läkemedelshantering samt om andra hälso- och sjukvårdsuppgifter. Ett godkänt test inför delegering krävs. Rutinerna ovan tillämpas även när delegationen ska förlängas.

Förvaring av läkemedel

Det brister i förvaringen av läkemedel när det gäller ordningen i läkemedelsskåpen och det gör det svårt att få överblick över in-

nehållet. Förekomst av utgångna läkemedel och nycklarna till läkemedelsskåpen förvaras inte på ett säkert sätt. Apoteket AB genomförde i oktober en granskning och därefter har förbättringsåtgärder vidtagits som ska vara helt genomförda tre månader efter granskningen.

Medicintekniska produkter (MTP)

Lokala skriftliga rutiner finns för hantering av MTP liksom inventarieförteckningar över egenägda hjälpmedel. Rutinerna är under revidering.

Förebyggande underhåll och besiktning av sängar och personlyftar samt mobila hygienstolar har utförts av fackman under 2013. Egenkontroll görs genom halvårsvisa kontroller av lyftskynke. Skötsel av utlämnade hjälpmedel görs löpande och enligt instruktion. Bruksanvisningar och rutiner för skötsel och hantering av hjälpmedel finns tillgängliga för personalen i pärmar. Instruktion och handledning ges av arbetsterapeut i samband med att hjälpmedel förskrivs och utlämnas. För att säkra kompetensen i användandet av personlyft planeras utbildningar under våren 2014.

Förebyggande hälso- och sjukvård

Stockholms stad har infört ett nytt rapporteringssystem för hälso- och sjukvård som började gälla den 1 september 2013. Vissa statistikuppgifter redovisas direkt från enhetens egen rapportering och kommer att redovisas under 2014. Det innebär att av de indikatorer som har redovisats tidigare år sammanställs endast en del av MAS/MAR för denna mätperiod.

En del indikatorer mäts utifrån alla journaler som har upprättats under perioden 2012-01-01 – 2013-09-30. Indikatorer som mäts på dagen den 30 september görs endast på de journaler som är aktuella just det datumet. Under mätperioden har 97 journaler upprättats varav 28 har avlidit eller flyttat till annat boende.

Fallprevention

Det finns lokala skriftliga rutiner för att förebygga fall och fallskador. Vid bedömd risk upprättas planer för fallprevention i hälso- och sjukvårdsjournalen. Det planerade teamarbetet kring äldre med t.ex. fallrisk har ännu inte kommit igång med regelbundna möten. I samband med inflyttning görs riskbedömning med Downton Fallrisk Index som därefter följs upp vid behov eller minst årligen.

Munhälsobedömning

Folktandvårdens kostnadsfria munhälsobedömning erbjuds årligen och samtidigt informeras om reglerna för nödvändig tandvård. Sjuksköterskan undersöker den äldres munstatus i samband med inflyttning och därefter vid behov eller minst en gång per år. Omsorgspersonal får också utbildning i tand- och munvård av folktandvården. I journalerna finns dokumenterade munhälso-
bedömningar för 17 procent av de äldre på Väderkvarnen.

Medicinsk fotvård

Verksamheten har tillgång till medicinsk fotvård och bekostar fotvården om den boende har remiss från läkare.

Skyddsåtgärder

Det finns regler för riskbedömning som gäller vid ordination av skyddsåtgärder, dvs. sänggrindar, positioneringsbälten, individuella larm och kodlås. Det saknas lokal rutin för bedömning, planering och uppföljning av skyddsåtgärder. Det brister i dokumentationen i flera av de granskade journalerna gällande beslut om och utvärdering av skyddsåtgärder.

Inkontinenshjälpmedel

Sjuksköterskan utreder i samråd med den enskilde och omsorgspersonalen inkontinensbesvär och ordinerar vid behov individuellt anpassade hjälpmedel.

Riskbedömningar

Samtliga boende ska enligt stadens anvisningar få riskbedömningar utförda minst en gång per år om de själva vill medverka.

Fallriskbedömning

Andelen riskbedömningar som gjorts under mätperioden är 61 procent vilket är en minskning i jämfört med föregående år. Tre fallolyckor som inträffat under mätperioden har lett till frakturer.

Riskbedömning för undernäring

MNA, som är riskbedömning för undernäring, har utförts för 29 procent. Utvärdering av beräknat kroppsfett i procent (BMI) kommer 2014 att ske utifrån verksamhetens egen rapportering.

Riskbedömning för trycksår

Bedömningar enligt Norton om risken för att trycksår uppstår har genomförts för 33 procent. MAS journalgranskning den 26 no-

vember visade dock att det endast finns två mindre trycksår som är under läkning i hela verksamheten.

Bedömning av funktionsnivån och behov av rehabiliterande åtgärder

Arbetsterapeuten och sjukgymnasterna ansvarar utifrån respektive profession för bedömning av de äldres funktions- och förflyttningsförmåga.

För att äldre ska upprätthålla sina förmågor behöver de stöd i sin vardagsträning. Arbetsterapeut och sjukgymnaster ger instruktioner och handledning till omsorgspersonalen.

Nyinflyttade får en bedömning av funktionsförmåga, aktiviteter i daglig livsföring (ADL) och hjälpmedelsbehov. Bedömningarna ska följas upp minst årligen. Uppföljningarna har utförts i högre utsträckning än tidigare, vilket är positivt. Vid behov upprättas individuella planer för t.ex. rehabilitering. På Väderkvarnen finns tillgång till ett träningsrum med utrustning för träning och behandling.

Vårdhygien och egenkontroll

För att förankra hygienrutinerna har verksamheten utsett hygienombud. Lokalerna är genomgående fräschare än vid uppföljningen 2012 och nya arbetskläder har köpts in. Kvarstående förbättringsåtgärder är bland annat förekomst av förvaring av hjälpmedel i de allmänna förråden, både öppna förpackningar och hjälpmedel som förvaras på golvet. Sådan förvaring uppfyller inte kraven på god hygien. Utbildningsinsatser och vårdhygienrond har planerats i samråd med hygienskötarska. Ronden kommer att ske i början av 2014.

Hälso- och sjukvårdsjournaler och dokumentation

Väldokumenterade journaler är en garanti för säker informationsöverföring mellan hälso- och sjukvårdspersonal. Väl fungerande informationsöverföring ökar patientsäkerheten.

Hälso- och sjukvårdsjournaler dokumenterade av sjuksköterskor

Hälso- och sjukvårdsjournaler finns för samtliga äldre. Vid nyinflyttning ska en checklista för journalföring tillämpas. Generellt har dokumentationen förbättrats sedan tidigare uppföljning men det kvarstår förbättringsområden.

Det gäller dokumentation av vårdplaner, skyddsåtgärder, munhalsbedömningar och munstatus, där sjuksköterskorna endast har dokumenterat vårdplaner i ett fåtal hälso- och sjukvårdsjournaler.

Väderkvarnen deltar i ett projekt om nationell patientöversikt (NPÖ) vars syfte är att säkra informationsöverföring vid utskrivning från sjukhus till boendet. Projektet kommer att utvärderas under våren 2014.

Hälso- och sjukvårdsjournaler dokumenterade av rehabiliteringspersonal.

Arbeterapeutens och sjukgymnasternas journalföring har förbättrats sedan föregående uppföljning men det finns ett fortsatt behov av förbättring. Ett område som behöver förbättras är att konsekvent koppla ordinerade och planerade åtgärder till de upprättade planerna samt tidsätta mål och uppföljning av dessa. Andra områden som behöver förbättras är att uppdatera uppgifter vilka som är planeringsansvariga och dokumentationen av beslutade skyddsåtgärder.

Rutiner vid dödsfall

Det finns rutiner med tillhörande checklista för vård vid livets slut. Rutinerna beskriver omhändertagandet av den döende eller avlidne personen utifrån etiska värderingar, smärtlindring, omsorg och en lugn miljö. Information och stöd ges till anhöriga och verksamheten registrerar i palliativa registret.

Avvikelsehantering och Lex Maria

Avvikelse rapportereras i dokumentationssystemet Vodok. Verksamheten har genomgångar av avvikelser på varje boendeinriktning. En gång varje månad rapportereras avvikelserna till verksamhetens kvalitetsråd. Händelser av allvarligare karaktär rapportereras omgående till MAS/MAR. Vid allvarliga händelser eller vid risk för allvarlig händelse skickar MAS/MAR anmälan enligt Lex Maria till Socialstyrelsen och till stadsdelsnämnden för kännedom. Ingen lex Maria har rapporterats under 2013.

Förvaltningens bedömning

Social omsorg

Vid individuppföljningen av Väderkvarnen framkom att de äldre får ett respektfullt bemötande och känner sig trygga i sitt boende.

På Väderkvarnen uppger de flesta äldre att de har inflytande över sin vardag och kan påverka både innehåll och tidpunkter för sina insatser. Dock är det flera äldre som framför att de inte är nöjda med utevistelse och individuella aktiviteter. Väderkvarnen har under hösten 2013 påbörjat ett projekt för att utveckla de vardagsnära aktiviteterna så att alla äldre dagligen ska erbjudas akti-

viteter utifrån önskemål och behov. Aktivitetsombud finns på samtliga boendeinriktningar.

Med stöd av stadens värdighetsgarantier pågår arbetet med att öka den enskildes delaktighet och inflytande över sitt liv och sin vardag. Maten och måltidssituationen är ett prioriterat område liksom de äldres möjlighet till utevistelse i önskad utsträckning. De senaste månaderna har Väderkvarnen också satsat på att bredda utbudet av gemensamma aktiviteter vilket är mycket uppskattat av de äldre.

Den sociala dokumentationen innehåller brister. Flertalet genomförandeplaner har inte följts upp enligt angivet datum. Datum för uppföljning saknades i 35 procent av de granskade genomförandeplanerna. En övervägande del saknar också underskrift av den enskilde eller legal företrädare och hälften saknade uppgift om vem som är kontaktperson. Den löpande sociala dokumentationen förs sporadiskt och olämpliga formuleringar förekommer. Vid kontroll av förvaringen var rummen låsta men det förekom att skåpet för akter var öppet med nyckeln i.

För att förbättra den sociala dokumentationen ska bland annat all omsorgspersonal erbjudas utbildning i det sociala dokumentationssystemet under januari – mars 2014.

Hälso- och sjukvård

Bedömningen är att de äldre på Väderkvarnen får de basala behoven av hälso- och sjukvård tillgodosedda.

Väderkvarnen har sedan maj 2013 haft vakanta sjukskötersketjänster. Vakanserna har inneburit vissa brister i kontinuiteten. Det krävs att sjuksköterskebemanningen är stabil för den fortsatta utvecklingen av kvaliteten inom hälso- och sjukvården.

Hälso- och sjukvårdsdokumentationen har generellt förbättrats sedan föregående års uppföljning men verksamheten ska fortsatt arbeta med de förbättringsåtgärder som kvarstår. Vårdplaner dokumenterade av sjuksköterskor saknas. I flera vårdplaner saknas uppföljning och utvärdering. Antalet genomförda riskbedömningar har minskat från året innan. Dokumentation av skyddsåtgärder utförs inte enligt anvisningar och munstatus samt erbjuden munhälsobedömning saknas i mer än hälften av journalerna.

Sammanfattande bedömning

Förvaltningens bedömning är att de äldre på Väderkvarnen erbjuds vård och omsorg av god kvalitet. Den nya ledningen har påbörjat ett ambitiöst och systematiskt förbättringsarbete inom i stort sett hela verksamheten. Samtliga rutiner ses över, revideras och utvecklas.

Flertalet förbättringsområden är av utvecklingskaraktär och tar tid att åtgärda. Tidsplanen för åtgärder är därför genomgående satt till tre månader. Förvaltningen kommer att följa upp åtgärdsplanen i början av maj 2014.

Förbättringsområdena med tidplan för åtgärder har sammanställts i bilaga 2.